

Bruselj, 13. december 2018
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Zadeva:	Sklepi Sveta o homogenem razširjenem notranjem trgu in odnosih EU z zahodnoevropskimi državami, ki niso članice EU

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o homogenem razširjenem notranjem trgu in odnosih EU z zahodnoevropskimi državami, ki niso članice EU, ki jih je 11. decembra 2018 sprejel Svet za splošne zadeve.

SKLEPI SVETA

O HOMOGENEM RAZŠIRJENEM NOTRANJEM TRGU

IN ODNOSIH EU Z ZAHODNOEVROPSKIMI DRŽAVAMI, KI NISO ČLANICE EU

Svet je sprejel naslednje sklepe:

1. Svet je v skladu s svojimi sklepi z dne 13. decembra 2016 ocenil splošno stanje odnosov EU z naslednjimi zahodnoevropskimi državami, ki niso članice EU: Republiko Islandijo, Kneževino Lihtenštajn, Kraljevino Norveško, Kneževino Andoro, Kneževino Monako in Republiko San Marino. Splošnemu stanju odnosov EU s Švicarsko konfederacijo se bo znova posvetil v začetku leta 2019. Stanje teh odnosov bo po potrebi ponovno ocenil čez dve leti.

ZAHODNOEVROPSKE SOSEDE EVROPSKE UNIJE

2. Zahodnoevropske države, ki niso članice EU, so najtesnejše partnerice EU pri oblikovanju močnejše, varnejše, bolj konkurenčne in uspešne Evrope. Svet poudarja težo odnosov z vsemi temi posebnimi, enakomislečimi partnericami in pomen, ki jim ga EU pripisuje. Naše dolgoletno sodelovanje je osnovano na skupnih temeljnih vrednotah in interesih ter podkrepljeno z našo skupno dediščino in zgodovino, pa tudi močnimi kulturnimi in geografskimi vezmi. Dodatno nas družijo tudi gospodarsko povezovanje v okviru razširjenega notranjega trga EU, ki nam zagotavlja tudi soodvisnostni okvir naše bodoče blaginje in konkurenčnosti. V zadnjih dveh letih smo s številnimi pobudami na raznovrstnih strateških področjih tesne odnose še okrepili.
3. Svet ponovno poudarja, da bo naše gospodarsko povezovanje močno le, če bomo v celoti spoštovali vse štiri svoboščine notranjega trga. Zato se morajo vse države, ki že sodelujejo ali želijo poglobiti svoje sodelovanje na razširjenem notranjem trgu, zavedati odgovornosti za zagotavljanje njegove celovitosti in homogenosti ter popolno spoštovanje enakih pravic in obveznosti tako državljanov kot podjetij.

4. Svet je seznanjen z odličnim sodelovanjem na področjih zunanjega delovanja EU, kot so razvojna pomoč, človekove pravice, pravna država ter skupna zunanja in varnostna politika. Močno ceni dejstvo, da se najtesnejše zahodnoevropske partnerice pridružujejo instrumentom in stališčem EU na področju zunanje politike, in z veseljem pričakuje utrditev in okrepitev takega pridruževanja. EU in zahodnoevropske partnerice, ki niso članice EU, z udeležbo na mednarodnih forumih podpirajo svojo odločenost za nadaljnjo krepitev večstranskega sodelovanja.
5. Zaradi geografske bližine se soočajo s skupnimi varnostnimi izzivi ter so, kar zadeva zagotavljanje nacionalne in regionalne stabilnosti, medsebojno odvisne. Svet toplo pozdravlja sodelovanje EU z Islandijo, Lihtenštajnom in Norveško na področju pravosodja in notranjih zadev.
6. Svet se seznanja z izzivi v zvezi s skupnim upravljanjem ribjih staležev v severovzhodnem Atlantiku. Da bi ohranili pomembne gospodarske koristi, ki jih ti staleži prinašajo, in da bi preprečili njihovo prekomerno izkoriščanje in posledično zmanjšanje, se je nujno dogovoriti o vzpostavitvi celovitih in pravičnih sistemov upravljanja, v katere bi bile vključene vse države z odgovornostjo za upravljanje teh staležev, tudi Norveška in Islandija.

REPUBLIKA ISLANDIJA

7. Svet ceni tesno sodelovanje z Islandijo na področjih, kot so raziskave, inovacije, okoljska in podnebna politika ter pravosodje in notranje zadeve, in je na vseh področjih skupnega interesa to sodelovanje pripravljen še poglobiti. Islandija je pomembna in zanesljiva partnerica EU.
8. Naši odnosi še vedno temeljijo na Sporazumu EGP. V zvezi s tem želi Svet Islandiji izreči pohvalo za povečan poudarek in vire, namenjene Sporazumu EGP, med drugim tudi kar zadeva pravočasno vključitev zakonodaje EU v zvezi z EGP v nacionalno zakonodajo in njeno izvajanje.

9. Solidno gospodarsko okrevanje Islandije po finančni in gospodarski krizi, ki je nastopila leta 2008, je vredno priznanja. Svet pozdravlja napredek pri pripravi celovitega načrta islandske vlade za odpravo kapitalskih kontrol, ne da bi to ogrozilo gospodarsko in finančno stabilnost države. Obenem opozarja, da se lahko omejitve uvedejo le začasno, in sicer na podlagi določb člena 43 Sporazuma EGP.
10. Svet se z zadovoljstvom seznanja z dejstvom, da sta 1. maja 2018 začela veljati sporazuma med EU in Islandijo o dodatnih trgovinskih preferencialih za osnovne in predelane kmetijske proizvode ter o zaščiti geografskih označb za kmetijske proizvode in živila. S sporazumoma želita obe pogodbenici pokazati, da nameravata tako na Islandiji kot v EU spodbujati in razvijati trgovino s kakovostnimi proizvodi, ki bo koristila potrošnikom, kmetom in industrijskim panogam.
11. EU se zelo zanima za nadgradnjo in nadaljnji razvoj obstoječega medsektorskega sodelovanja na Arktiki. Kar zadeva to področje, je Islandija tesna in zanesljiva partnerica. Svet se zato veseli nadaljnjega poglobljanja odnosov v okviru tega posebnega partnerstva, da bo lahko v celoti izkoristil možnosti, ki jih ponuja Arktika, zlasti na področjih raziskav in znanosti, ukrepanja za večjo odpornost na podnebne spremembe in preprečevanja onesnaževanja. Svet se veseli tudi bližajočega se predsedovanja Islandije Arktičnemu svetu v obdobju 2019–2021. Pozdravlja dejstvo, da Islandija vztrajno podpira EU v prizadevanjih, da bi v Arktičnem svetu dobila status opazovalke.
12. Svet opozarja na svoje sklepe iz decembra 2016 in znova potrjuje, da se močno zavzema za ohranitev moratorija na komercialni kitolov, ki je bil dogovorjen na mednarodni ravni v okviru Mednarodne komisije za kitolov, in za vključitev kitov in delfinov ter drugih morskih vrst na seznam Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi vrstami (CITES). Zato odločno poziva Islandijo, naj se po letu 2018, ko se izteče trenutno veljavna petletna kvota, v znak spoštovanja navedenega mednarodno dogovorjenega moratorija na komercialni ribolov oddalji od komercialnega kitolova ter umakne zadržke glede navedenih in drugih morskih vrst v okviru CITES-a.

KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN

13. Odnosi med EU in Lihtenštajnom so zelo dobri in dinamični, po letu 2016 pa so se še dodatno okrepili. Svet ceni neprekinjeno odlično sodelovanje z Lihtenštajnom na področjih, zajetih v Sporazumu EGP in Schengenskem sporazumu, pa tudi na drugih področjih. Na področju zunanje politike se je sodelovanje še okrepilo.
14. Svet se veseli nadaljnje poglobitve konstruktivnega sodelovanja EU z Lihtenštajnom, posebej v okviru Združenih narodov, Sveta Evrope in OVSE in zlasti pri vprašanjih, kot so krepitev pravne države, spoštovanje človekovih pravic, mednarodno kazensko pravo ter spopadanje s finančnim kriminalom in pranjem denarja.
15. Svet se z zadovoljstvom seznanja z dejstvom, da Lihtenštajn deli svoje bogate izkušnje v zvezi s Sporazumom EGP in drugimi sporazumi, sklenjenimi z EU, z drugimi majhnimi zahodnoevropskimi državami.
16. Sodelovanje Lihtenštajna od septembra 2017 pri avtomatični izmenjavi podatkov na področju obdavčitve kot enega od prvih uporabnikov skupnega standarda poročanja je zelo dobrodošel prispevek k velikim svetovnim spremembam na področju davčne preglednosti v zadnjih letih.
17. Svet pozdravlja tvorno, pregledno in odprto sodelovanje z Lihtenštajnom, s katerim se zagotavlja uveljavljanje načel in vseh meril iz Kodeksa ravnanja EU za obdavčitev podjetij. V zvezi s tem zlasti pozdravlja hitro izvedbo zakonodajnega postopka, v katerem so bila obravnavana vprašanja skupine za kodeks ravnanja EU, v letu 2018. Dosežen napredek je bil potrjen na seji Sveta ECOFIN 2. oktobra 2018.

KRALJEVINA NORVEŠKA

18. Norveška je tesna in dolgoletna partnerica EU. EU in Norveška sodelujeta pri reševanju številnih skupnih izzivov, kot so podnebne spremembe, migracije in zaščita naših državljanov. Naši odnosi so v zadnjih dveh letih ostali odlični. Svet pozdravlja strategijo sodelovanja z EU (2018–2021), ki jo je norveška vlada sprejela 9. maja letos.
19. Svet pozdravlja neprekinjeno trdno sodelovanje z Norveško na področjih skupne zunanje in varnostne politike ter skupne varnostne in obrambne politike in potrjuje, da je EU še naprej zavezana nadaljnji krepitvi tega sodelovanja. Norveška je skozi leta vidno prispevala k skupni varnostni in obrambni politiki; med drugim je sodelovala tudi v več operacijah pod vodstvom EU. Sodelovanje med EU in Norveško temelji na skupnih vrednotah, zlasti na spoštovanju človekovih pravic in demokratičnih načel, in zajema tudi mediacijo, gradnjo miru in mednarodno agendo za razvoj.
20. EU in Norveška imata obe močen občutek odgovornosti do svojih državljanov, svojega naravnega okolja in prihodnjih generacij. Svet pozdravlja jasno izraženo pripravljenost Norveške, da ostane gonilna sila mednarodnega sodelovanja na področju podnebja in da si skupaj z EU prizadeva za uresničitev pariških zavez.
21. Svet pozdravlja strategijo za Arktiko, ki jo je Norveška pripravila marca 2017 in v kateri je načrtala svojo vizijo za miren, inovativen in trajnosten skrajni sever ter politike za uresničitev te vizije. Še prav posebej pa pozdravlja trajno podporo Norveške delovanju EU na območju Arktike, tudi v okviru foruma deležnikov za Arktiko, in prizadevanjem EU, da bi v Arktičnem svetu dobila status opazovalke. EU in Norveška sta tudi ključni partnerici pri reševanju problematike oceanov, tako na svetovni kot na regionalni ravni. Tesno sodelujeta na področjih ribištva in pomorskih zadev, raziskav in inovacij, izobraževanja in kulture ter na mnogih drugih področjih.

22. Norveška za EU ostaja ključna dobaviteljica nafte in plina, je pa tudi tesna partnerica pri razvoju drugih virov energije. Naše tesno sodelovanje ostaja bistvenega pomena za energetske varnost EU in cilje energetske unije.
23. Svet pozdravlja dejstvo, da je bil 6. februarja 2018 podpisan Sporazum med EU in Kraljevino Norveško o upravnem sodelovanju, boju proti goljufijam in izterjavi terjatev na področju davka na dodano vrednost.
24. Svet priznava pomen Norveške kot ene od glavnih trgovinskih partneric EU in pozdravlja dejstvo, da je 1. oktobra 2018 začel veljati sporazum med Norveško in EU o dodatnih trgovinskih preferencialih za osnovne kmetijske proizvode. Svet ponovno odločno poziva Norveško, naj se prednostno in nemudoma vključi v konstruktiven pogajalski proces o liberalizaciji trgovine s predelanimi kmetijskimi proizvodi v okviru člena 2(2) in člena 6 Protokola 3 k Sporazumu EGP. Norveško tudi poziva, naj nadaljuje pogajanja o zaščiti geografskih označb, kar je pomemben element mednarodne trgovine s kmetijskimi proizvodi in živili.
25. Svet ponovno poudarja, da odločno podpira ohranitev moratorija na komercialni kitolov, ki je bil dogovorjen na mednarodni ravni v okviru Mednarodne komisije za kitolov, ter vključitev kitov in delfinov ter drugih morskih vrst na seznam Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi vrstami (CITES). Zato Norveško poziva, naj neha izdajati kvote za kite, naj spoštuje moratorij na komercialni kitolov, ki je bil dogovorjen na mednarodni ravni v okviru Mednarodne komisije za kitolov, in naj umakne zadržke glede teh in drugih morskih vrst v okviru CITES-a .

EVROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

26. Svet ugotavlja, da Sporazum EGP še naprej zadovoljivo funkcionira. Pozdravlja vključitev nekaterih zelo pomembnih zakonodajnih aktov v Sporazum EGP v zadnjih dveh letih, kot so Uredba o zdravilih za pediatrično uporabo, sveženj o ekološki pridelavi in Splošna uredba o varstvu podatkov. Slednja pomeni najpomembnejšo reformo na področju varstva podatkov v zadnjih dvajsetih letih. Svet poziva k povečanim prizadevanjem za hitro izvedbo postopkov v zvezi s še nesprejeto zakonodajo, na primer v zvezi s tretjim energetskega svežnjem, direktivo o varnosti dejavnosti na morju, tretjo poštno direktivo ter zakonodajo o gensko spremenjenih organizmih in preprečevanju pranja denarja.
27. Čeprav je več kot polovica pravnih aktov EU, ki še niso vključena v Sporazum EGP, s področja finančnih storitev, se Svet seznaja z dejstvom, da so se prizadevanja na tem področju okrepila in da je bilo v zadnjih mesecih sprejetih več ključnih aktov. Svet zato ponovno poudarja, da načelo homogenosti in načelo pravne varnosti zagotavljata učinkovitost, trajnost in nenazadnje tudi kredibilnost notranjega trga ter morata zato biti še naprej vodilo vseh pogodbenic v zvezi z delovanjem Sporazuma EGP.
28. Svet pozdravlja prispevek Islandije, Lihtenštajna in Norveške prek finančnih mehanizmov Evropskega gospodarskega prostora in Norveške k zmanjševanju socialnih in ekonomskih razlik v EGP za obdobje 2014–2021. Ta prispevek koristi celotnemu Evropskemu gospodarskemu prostoru.
29. Svet pozdravlja napredek, dosežen med pogajanjem o podpisu memorandumov o soglasju z večino držav upravičenk za obdobje financiranja 2014–2021. Z veseljem pričakuje hitro pripravo, odobritev in izvajanje vseh programov, kar bo imelo konkreten pozitiven učinek v vseh predvidenih prednostnih sektorjih. Zlasti bi bilo treba poudariti zavzemanje za svobodno in dinamično civilno družbo v EGP.

30. Svet opozarja, da člen 19 Sporazuma EGP določa, da bi si morale pogodbenice še naprej prizadevati za uresničitev postopne liberalizacije trgovine s kmetijskimi proizvodi in bi zato morale vsaki dve leti pregledati pogoje trgovine s kmetijskimi proizvodi, tako da bodo preučene mogoče koncesije.
31. Tudi izstop Združenega kraljestva iz EU sproža pomembna vprašanja za države Efte, ki so del EGP. Svet poudarja, da je treba zaščititi Sporazum EGP, zagotoviti nadaljnji obstoj dobro delujočega in homogenega EGP ter ohraniti celovitost notranjega trga. Ohraniti in v zadnjih fazah procesa po potrebi intenzivirati bi bilo treba tesen dialog in stalno izmenjavo informacij, ki sta bila vzpostavljena med EU in državami Efte, ki so del EGP, o pogajanjih med EU in Združenim kraljestvom na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz EU.
32. EU in države EGP so večkrat potrdile, da podpirajo Sporazum EGP. Svet se z zadovoljstvom seznanja s povečanim namenjanjem pozornosti obveščanju javnosti in komuniciranju z namenom, da bi povečali ozaveščenost o tem, kako pomemben je Sporazum EGP za poglobitev gospodarskega povezovanja med EU in državami Efte, ki so del EGP, ter za zaščito naših skupnih interesov.

KNEŽEVINA ANDORA, KNEŽEVINA MONAKO IN REPUBLIKA SAN MARINO

33. Svet se z zadovoljstvom seznanja z dejstvom, da so se zelo dobri odnosi med EU ter Andoro, Monakom in San Marinom v zadnjih dveh letih še okrepili. Zlasti sta jih zaznamovala tesnejše sodelovanje med EU in tremi partnericami ter napredek v pogajanjih za sklenitev enega ali več pridružitvenih sporazumov (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).

34. Svet opozarja, da Sporazum predvideva sodelovanje Andore, Monaka in San Marina na notranjem trgu EU ter sodelovanje z EU na drugih področjih politike. Z zadovoljstvom se seznanja z dejstvom, da so pogajanja o Sporazumu, ki so se začela 18. marca 2015, prešla v odločilno fazo. Med drugim pozdravlja konkreten napredek, dosežen z Andoro glede tobačnega sektorja, ter vse strani spodbuja, naj si še naprej dejavno prizadevajo za hiter zaključek s tem povezanih pogajanj, katerih rezultat bi bil v najboljšem primeru lahko en sam sporazum s tremi protokoli – enim za vsako državo – in prilogami o pravnem redu Unije.
35. EU je v celoti zavezana cilju, da se do pomladi 2019 zaključijo razprave o okviru Sporazuma, in pripravljena na delo v tej smeri. Svet se zaveda, da se bodo pogajanja o prevzemu ustreznega pravnega reda Unije s strani treh partneric morala nadaljevati. V zvezi s tem spodbuja Andoro, Monako in San Marino, naj vztrajajo v prizadevanjih za okrepitev svojih upravnih zmogljivosti ter se trudijo sodelovati s partnerji, med drugim tudi z državami članicami. To bo pripomoglo k hitremu prevzemanju pravnega reda Unije med pogajanji in po njih, pa tudi uspešno upravljanje, spremljanje, izvajanje in uveljavljanje Sporazuma s strani vseh pogodbenic.
36. Svet opozarja, da bi morala visoka stopnja povezovanja z Andoro, Monakom in San Marinom, ki je predvidena v prihodnjem Sporazumu, med drugim temeljiti na skupnih vrednotah Andore, Monaka, San Marina in Pogodb EU, štirih svoboščinah notranjega trga in s tem povezanih horizontalnih in spremljajočih politikah, vzpostavitvi enakih konkurenčnih pogojev, dobrem davčnem upravljanju ter na trdnih in odpornih institucionalnih temeljih. Ponovno poudarja, da bi moral prihodnji Sporazum poleg tega temeljiti na vzdrževanju dobrega delovanja in homogenosti notranjega trga ter pravne varnosti, ob hkratnem upoštevanju specifičnosti vsake od držav in njihovih posebnih okoliščin, v skladu z Izjavo o členu 8 Pogodbe o Evropski uniji.

37. Svet znova opozarja, da je zaradi podkrepitve Sporazuma pomembno vzpostaviti koherenten, uspešen in učinkovit institucionalni okvir; ta naj bi zlasti:
- a) vključeval forum za posvetovanje med pogodbenicami, da se zagotovita dobro delovanje in pravilno izvajanje Sporazuma;
 - b) zagotavljal dinamično prevzemanje pravnega reda Unije v teh treh državah;
 - c) zagotavljal enotno uporabo in dosledno razlago določb Sporazuma ter
 - d) vključeval pošten, učinkovit in uspešen mehanizem za reševanje sporov.
38. Svet poudarja, da je treba prilagoditi delovno in socialnovarstveno zakonodajo in prakso Andore, Monaka in San Marina standardom EU in mednarodnim standardom.
39. Svet pozdravlja tekoča prizadevanja Andore, Monaka in San Marina za prilagoditev svoje davčne zakonodaje in prakse standardom EU in mednarodnim standardom. Seznanja se z dejstvom, da je Svetovni forum OECD za transparentnost in izmenjavo podatkov za davčne namene aprila in julija 2018 razglasil, da sta Monako in San Marino „skladna“ z mednarodnimi standardi o izmenjavi informacij na zahtevo.
40. Svet pozdravlja tvorno, pregledno in odprto sodelovanje z Andoro, Monakom in San Marinom, s katerim se zagotavlja uveljavljanje načel in vseh meril iz Kodeksa ravnanja EU za obdavčitev podjetij. V zvezi s tem opozarja, da je Svet ECOFIN na seji 5. decembra 2017 ocenil, da je Monako skladen s temi načeli in merili. Pozdravlja tudi hitro dokončanje zakonodajnih postopkov v Andori in San Marinu, v katerih so bila obravnavana vprašanja skupine za kodeks ravnanja EU (obdavčitev podjetij), do konca leta 2018. Napredek Andore in San Marina je bil potrjen na seji Sveta ECOFIN 4. decembra 2018.
-